కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥ అథ తృతీయ కాణ్డే పఞ్చమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ పూర్ణా పశ్చాదుత పూర్ణా పురస్తాదున్మధ్యతః పౌర్ణమాసీ జిగాయ। తస్యాం దేవా అధి సంవసన్త ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్॥ యత్తే దేవా అదధుర్భాగధేయమమావాస్యే సంవసన్తో మహిత్వా। సా నో యజ్ఞం పిపృహి విశ్వవారే రయిం నో ధేహి సుభగే సువీరమ్॥ నివేశనీ సఙ్గమనీ వసూనాం విశ్వా రూపాణి వసూన్యావేశయన్తీ। సహస్రపోషగ్ం సుభగా రరాణా సా న ఆ గన్వర్చసా [౧] సంవిదానా॥ అగ్నీషోమౌ ప్రథమౌ వీర్యేణ వసూన్రుద్రానాదిత్యానిహ జిన్వతమ్। మాధ్యగ్ం హి పౌర్ణమాసం జుషేథాం బ్రహ్మణా వృద్ధౌ సుకృతేన సాతావథాఽస్మభ్యగ్ం సహవీరాగ్ం రయిం ని యచ్ఛతమ్॥ ఆదిత్యాశ్చాఽఙ్గిరసశ్చాఽగ్నీనాఽదధత తే దర్శపూర్ణమాసౌ ప్రైప్సన్తేషామఙ్గిరసాం నిరుప్తగ్ం హవిరాసీదథాఽఽదిత్యా ఏతౌ హోమావపశ్యన్తావజుహవుస్తతో వై తే దర్శపూర్ణమాసౌ [౨] పూర్వ ఆఽలభన్త దర్శపూర్ణమాసావాలభమాన ఏతౌ హోమౌ పురస్తాజ్జుహుయాత్సాక్షాదేవ దర్శపూర్ణమాసావా లభతే బ్రహ్మవాదినో వదన్తి స త్వై దర్శపూర్ణమాసావా లభేత య ఏనయోరనులోమం చ ప్రతిలోమం చ విద్యాదిత్యమావాస్యాయా ఊర్ధ్వం తదనులోమం పౌర్ణమాస్యై ప్రతీచీనం తత్ప్రతిలోమం యత్పౌర్ణమాసీం పూర్వామాలభేత ప్రతిలోమమేనావా లభేతాఽముమపక్షీయమాణమన్వప [౩] క్షీయేత సారస్వతౌ హోమౌ పురస్తాజ్జుహుయాదమావాస్యా వై సరస్వత్యనులోమమేవైనావా లభతేఽముమాప్యాయమానమన్వా ప్యాయత ఆగ్నావైష్ణవమేకాదశకపాలం పురస్తాన్నిర్వపేత్సరస్వత్యై చరుగ్ం సరస్వతే ద్వాదశకపాలం యదాగ్నేయో భవత్యగ్నిర్వై

యజ్ఞముఖం యజ్ఞముఖమేవర్ధిం పురస్తాద్ధత్తే యద్వైష్ణవో భవతి యజ్ఞో వై
విష్ణుర్యజ్ఞమేవారభ్య ప్ర తనుతే సరస్వత్యై చరుర్భవతి సరస్వతే
ద్వాదశకపాలోఽమావాస్యా వై సరస్వతీ పూర్ణమాసః సరస్వాన్తావేవ సాక్షాదా రభత
ఋధ్నోత్యాభ్యాం ద్వాదశకపాలః సరస్వతే భవతి మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై మిథునౌ గావౌ
దక్షిణా సమృద్ధ్యై॥[౪]

వర్చసా వై తే దర్శపూర్ణమాసావవ తనుతే సరస్వత్యై పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ **||3.5.1||**

ఋషయో వా ఇన్ద్రం ప్రత్యక్షం నాఽపశ్యన్తం వసిష్ఠః ప్రత్యక్షమపశ్యథ్సోఽబ్రవీద్బ్రాహ్మణం తే
వక్ష్యామి యథా త్వత్పురోహితాః ప్రజాః ప్రజనిష్యన్తేఽథ మేతరేభ్య ఋషిభ్యో మా ప్ర వోచ
ఇతి తస్మా ఏతాన్థ్స్తోమభాగానబ్రవీత్తతో వసిష్ఠపురోహితాః ప్రజాః ప్రాఽజాయన్త
తస్మాద్వాసిష్ఠో బ్రహ్మా కార్యః ప్రైవ జాయతే రశ్మిరసి క్షయాయ త్వా క్షయం జిన్వే- [౫]
త్యాహ దేవా వై క్షయో దేవేభ్య ఏవ యజ్ఞం ప్రాఽఽహ ప్రేతిరసి ధర్మాయ త్వా ధర్మం
జిన్వేత్యాహ మనుష్యా వై ధర్మో మనుష్యేభ్య ఏవ యజ్ఞం ప్రాఽఽహాఽన్వితిరసి దివే త్వా
దివం జిన్వేత్యాహైభ్య ఏవ లోకేభ్యో యజ్ఞం ప్రాఽఽహ విష్టంభోఽసి వృష్ట్యై త్వా వృష్టిం
జిన్వేత్యాహ వృష్టిమేవాఽవ [౬] రున్ధే ప్రవాఽస్యనువాఽసీత్యాహ మిథునత్వాయోశిగసి
వసుభ్యస్త్వా వసూఞ్జిన్వేత్యాహాఽష్టౌ వసవ ఏకాదశ రుద్రా ద్వాదశాఽఽదిత్యా ఏతావన్తో వై
దేవాస్తేభ్య ఏవ యజ్ఞం ప్రాఽఽహౌజోఽసి పితృభ్యస్త్వా పితౄఞ్జిన్వేత్యాహ దేవానేవ
పితౄనను సం తనోతి తన్తురసి ప్రజాభ్యస్త్వా ప్రజా జిన్వే- [౭] త్యాహ పితౄనేవ ప్రజా
అను సం తనోతి పృతనాషాడసి పశుభ్యస్త్వా పశూఞ్జిన్వేత్యాహ ప్రజా ఏవ పశూనను సం
తనోతి రేవదస్యోషధీభ్యస్త్వౌషధీర్జిన్వేత్యాహౌషధీష్వేవ పశూన్ప్రతి ష్ఠాపయత్యభిజిదసి
యుక్తగ్రావేన్ద్రాయ త్వేన్ద్రం జిన్వేత్యాహాభిజిత్యా అధిపతిరసి ప్రాణాయ త్వా ప్రాణం [౮]
జిన్వేత్యాహ ప్రజాస్వేవ ప్రాణాన్దధాతి త్రివృదసి ప్రవృదసీత్యాహ మిథునత్వాయ

సగ్ంరోహోఽసి నీరోహోఽసీత్యాహ ప్రజాత్యై వసుకోఽసి వేషశ్రీరసి వస్యష్టిరసీత్యాహ ప్రతిష్ఠిత్యై॥[౯]

జిన్వేత్యేవ ప్రజా జిన్వ ప్రాణం త్రిగ్ంశచ్చ||**3.5.2**||

అగ్నినా దేవేన పృతనా జయామి గాయత్రేణ ఛన్దసా త్రివృతా స్తోమేన రథన్తరేణ సామ్నా వషట్కారేణ వజ్రేణ పూర్వజాన్ భ్రాతృవ్యానధరాన్పాదయామ్యవైనాన్ బాధే ప్రత్యేనాన్నుదేఽస్మిన్ క్షయేఽస్మిన్భూమిలోకే యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మో విష్ణోః క్రమేణాఽత్యేనాన్ క్రామామీన్ద్రేణ దేవేన పృతనా జయామి త్రైష్టుభేన ఛన్దసా పఞ్చదశేన స్తోమేన బృహతా సామ్నా వషట్కారేణ వజ్రేణ [౧౦] సహజాన్విశ్వేభిర్దేవేభిః పృతనా జయామి జాగతేన ఛన్దసా సప్తదశేన స్తోమేన వామదేవ్యేన సామ్నా వషట్కారేణ వజ్రేణాఽపరజానిన్ద్రేణ సయుజో వయగ్ం సాసహ్యామ పృతన్యతః। ఘ్నన్తో వృత్రాణ్యప్రతి। యత్తే అగ్నే తేజస్తేనాఽహం తేజస్వీ భూయాసం యత్తే అగ్నే వర్చస్తేనాఽహం వర్చస్వీ భూయాసం యత్తే అగ్నే హరస్తేనాఽహగ్ం హరస్వీ భూయాసమ్॥[౧౧]

బృహతా సామ్నా వషట్కారేణ వజ్రేణ షట్చత్వారిగ్ంశచ్చ||**3.5.3**||

యే దేవా యజ్ఞహనో యజ్ఞముషః పృథివ్యామధ్యాసతే। అగ్నిర్మా తేభ్యో రక్షతు గచ్ఛేమ సుకృతో వయమ్॥ ఆఽగన్మ మిత్రావరుణా వరేణ్యా రాత్రీణాం భాగో యువయోర్యో అస్తి। నాకం గృహ్ణానాః సుకృతస్య లోకే తృతీయే పృష్ఠే అధి రోచనే దివః॥ యే దేవా యజ్ఞహనో యజ్ఞముషోఽన్తరిక్షేఽధ్యాసతే। వాయుర్మా తేభ్యో రక్షతు గచ్ఛేమ సుకృతో వయమ్॥ యాస్తే రాత్రీః సవిత- [౧౨] ర్దేవయానీరన్తరా ద్యావాపృథివీ వియన్తి। గృహైశ్చ సర్వైః ప్రజయాన్వగ్రే సువో రుహాణాస్తరతా రజాగ్ంసి॥ యే దేవా యజ్ఞహనో యజ్ఞముషో దివ్యధ్యాసతే। సూర్యో మా తేభ్యో రక్షతు గచ్ఛేమ సుకృతో వయమ్॥ యేనేన్ద్రాయ

సమభరః పయాగ్స్యుత్తమేన హవిషా జాతవేదః। తేనాఽగ్నే త్వముత వర్ధయేమగ్ం సజాతానాగ్ శ్రైష్ఠ్య ఆ ధేహ్యేనమ్॥ యజ్ఞహనో వై దేవా యజ్ఞముషః [౧౩] సన్తి త ఏషు లోకేష్వాసత ఆదదానా విమథ్నానా యో దదాతి యో యజతే తస్య। యే దేవా యజ్ఞహనః పృథివ్యామధ్యాసతే యే అన్తరిక్షే యే దివీత్యాహేమానేవ లోకాగ్ స్తీర్త్వా సగృహః సపశుః సువర్గం లోకమేత్యప వై సోమేనేజానాద్దేవతాశ్చ యజ్ఞశ్చ క్రామన్త్యాగ్నేయం పఞ్చకపాలముదవసానీయం నిర్వపేదగ్నిః సర్వా దేవతాః [౧౪] పాఙ్క్తో యజ్ఞో దేవతాశ్చైవ యజ్ఞం చాఽవ రున్ధే గాయత్రో వా అగ్నిర్గాయత్రఛన్దాస్తం ఛన్దసా వ్యర్ధయతి యత్పఞ్చకపాలం కరోత్యష్టాకపాలః కార్యోఽష్టాక్షరా గాయత్రీ గాయత్రోఽగ్నిర్గాయత్ర ఛన్దాః స్వేనైవైనం ఛన్దసా సమర్ధయతి పఙ్క్త్యౌ యాజ్యానువాక్యే భవతః పాఙ్క్తో యజ్ఞస్తేనైవ యజ్ఞాన్నైతి॥[౧౫]

సవితర్దేవా యజ్ఞముషస్సర్వా దేవతాస్త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ||**3.5.4**||

సూర్యో మా దేవో దేవేభ్యః పాతు వాయురన్తరిక్షాద్యజమానోఽగ్నిర్మా పాతు చక్షుషః। సక్ష శూష సవితర్విశ్వచర్షణ ఏతేభిః సోమ నామభిర్విధేమ తే తేభిః సోమ నామభిర్విధేమ తే। అహం పరస్తాదహమవస్తాదహం జ్యోతిషా వి తమో వవార। యదన్తరిక్షం తదు మే పితాఽభూదహగ్ం సూర్యముభయతో దదర్శాఽహం భూయాసముత్తమః సమానానా- [౧౬] మా సముద్రాదాఽన్తరిక్షాత్ప్రజాపతిరుదధిం చ్యావయాతీన్ద్రః ప్ర స్నౌతు మరుతో వర్షయన్తూన్నం భయ పృథివీం భిన్ధీదం దివ్యం నభః। ఉద్నో దివ్యస్య నో దేహీశానో వి సృజా దృతిమ్॥ పశవో వా ఏతే యదాదిత్య ఏష రుద్రో యదగ్నిరోషధీః ప్రాస్యాఽగ్నావాదిత్యం జుహోతి రుద్రాదేవ పశూనన్తర్దధాత్యథో ఓషధీష్వేవ పశూన్ [౧౭] ప్రతి ష్ఠాపయతి కవిర్యజ్ఞస్య వి తనోతి పన్థాం నాకస్య పృష్ఠే అధి రోచనే దివః। యేన హవ్యం వహసి యాసి దూత ఇతః ప్రచేతా అముతః సనీయాన్॥ యాస్తే విశ్వాః సమిధః సన్త్యగ్నే

యాః పృథివ్యాం బర్హిషి సూర్యే యాః। తాస్తే గచ్ఛన్త్వాహుతిం ఘృతస్య దేవాయతే యజమానాయ శర్మ॥ ఆశాసానః సువీర్యగ్ం రాయ స్పోషగ్గ్ స్వశ్వియమ్। బృహస్పతినా రాయాస్వగాకృతో మహ్యం యజమానాయ తిష్ఠ॥[౧౧]

సమానానామోషధీష్వేవ పశూన్మహ్యం యజమానాయైకంచ||**3.5.5**||

సం త్వా నహ్యామి పయసా ఘృతేన సం త్వా నహ్యామ్యప ఓషధీభిః। సం త్వా నహ్యామి ప్రజయాఽహమద్య సా దీక్షితా సనవో వాజమస్మే॥ ప్రైతు బ్రహ్మణస్పత్నీ వేదిం వర్ణేన సీదతు। అథాఽహమనుకామినీ స్వే లోకే విశా ఇహ। సుప్రజసస్త్వా వయగ్ం సుపత్నీరుప సేదిమ। అగ్నే సపత్నదమ్భనమదబ్ధాసో అదాభ్యమ్॥ ఇమం విష్యామి వరుణస్య పాశం [౧౯] యమబధ్నీత సవితా సుకేతః। ధాతుశ్చ యోనౌ సుకృతస్య లోకే స్యోనం మే సహ పత్యా కరోమి॥ ప్రేహ్యుదేహ్యృతస్య వామీరన్వగ్నిస్తేఽగ్రం నయత్వదితిర్మధ్యం దదతాగ్ం రుద్రావసృష్టాసి యువా నామ మా మా హిగ్ంసీర్వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యో విశ్వేభ్యో వో దేవేభ్యః పన్నేజనీర్గృహ్ణామి యజ్ఞాయ వః పన్నేజనీః సాదయామి విశ్వస్య తే విశ్వావతో వృష్ణియావత- [౨౦] స్తవాఽగ్నే వామీరను సందృశి విశ్వా రేతాగ్ంసి ధిషీయాఽగన్దేవాన్ యజ్ఞో ని దేవీర్దేవేభ్యో యజ్ఞమశిషన్నస్మిన్థ్సున్వతి యజమాన ఆశిషః స్వాహాకృతాః సముద్రేష్ఠా గన్ధర్వమా తిష్ఠతాను। వాతస్య పత్మన్నిడ ఈడితాః॥[౨౧]

పాశం వృష్ణియావతస్త్రిగ్ం శచ్చ||**3.5.6**||

వషట్కారో వై గాయత్రియై శిరోఽచ్ఛినత్తస్యై రసః పరాఽపతత్స పృథివీం ప్రాఽవిశత్స ఖదిరోఽభవద్యస్య ఖాదిరః స్రువో భవతి ఛన్దసామేవ రసేనాఽవ ద్యతి సరసా అస్యాఽఽహుతయో భవన్తి తృతీయస్యామితో దివి సోమ ఆసీత్తం గాయత్ర్యాఽహరత్తస్య పర్ణమచ్ఛిద్యత తత్పర్ణోఽభవత్తత్పర్ణస్య పర్ణత్వం యస్య పర్ణమయీ జుహూ- [౨౨] ర్భవతి

సౌమ్యా అస్యాఽఽహుతయో భవన్తి జుషన్తేఽస్య దేవా ఆహుతీర్దేవా వై బ్రహ్మన్నవదన్త
తత్పర్ణ ఉపాఽశృణోత్సుశ్రవా వై నామ యస్య పర్ణమయీ జుహూర్భవతి న పాపగ్గ్
శ్లోకగ్ం శృణోతి బ్రహ్మ వై పర్ణో విణ్మరుతోఽన్నం విణ్మారుతోఽశ్వత్థో యస్య పర్ణమయీ
జుహూర్భవత్యాశ్వత్థ్యుపభృద్బ్రహ్మణైవాన్నమవ రున్ధేఽథో బ్రహ్మైవ [౨౩] వ విశ్యధ్యూహతి
రాష్ట్రం వై పర్ణో విడశ్వత్థో యత్పర్ణమయీ జుహూర్భవత్యాశ్వత్థ్యుపభృద్రాష్ట్రమేవ
విశ్యధ్యూహతి ప్రజాపతిర్వా అజుహోత్సా యత్రాఽఽహుతిః ప్రత్యతిష్ఠత్తతో వికఙ్కత
ఉదతిష్ఠత్తతః ప్రజా అసృజత యస్య వైకఙ్కతీ ధ్రువా భవతి
ప్రత్యేవాఽస్యాఽఽహుతయస్తిష్ఠన్త్యథో ప్రైవ జాయత ఏతద్వై స్రుచాగ్ం రూపం
యస్యైవగ్ం రూపాః స్రుచో భవన్తి సర్వాణ్యేవైనగ్ం రూపాణి పశూనాముప తిష్ఠన్తే
నాఽస్యాఽపరూపమాత్మఞ్జాయతే॥[౨౪]

జుహూరథో బ్రహ్మ స్రుచాగ్ం సప్తదశ చ॥**3.5.7**॥

ఉపయామగృహీతోఽసి ప్రజాపతయే త్వా జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం గృహ్ణామి దక్షాయ
దక్షవృధే రాతం దేవేభ్యోఽగ్నిజిహ్వేభ్యస్త్వర్తాయుభ్య ఇన్ద్రజ్యేష్ఠేభ్యో వరుణరాజభ్యో
వాతాపిభ్యః పర్జన్యాత్మభ్యో దివే త్వాఽన్తరిక్షాయ త్వా పృథివ్యై త్వాఽపేన్ద్ర ద్విషతో మనోఽప
జిజ్యాసతో జహ్యప యో నోఽరాతీయతి తం జహి ప్రాణాయ త్వాఽపానాయ త్వా వ్యానాయ
త్వా సతే త్వాసతే త్వాఽద్భ్యస్త్వౌషధీభ్యో విశ్వేభ్యస్త్వా భూతేభ్యో యతః ప్రజా అక్ఖిద్రా
అజాయన్త తస్మై త్వా ప్రజాపతయే విభూదావ్నే జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం జుహోమి॥[౨౫]

ఓషధీభ్యశ్చతుర్దశ చ॥**3.5.8**॥

యాం వా అధ్వర్యుశ్చ యజమానశ్చ దేవతామన్తరితస్తస్యా ఆ వృశ్చ్యేతే ప్రాజాపత్యం
దధిగ్రహం గృహ్ణీయాత్ప్రజాపతిః సర్వా దేవతా దేవతాభ్య ఏవ ని హ్నువాతే జ్యేష్ఠో వా ఏష

గ్రహాణాం యస్యైష గృహ్యతే జ్యైష్ఠ్యమేవ గచ్ఛతి సర్వాసాం వా ఏతద్దేవతానాగ్ం రూపం యదేష గ్రహో యస్యైష గృహ్యతే సర్వాణ్యేవైనగ్ం రూపాణి పశూనాముప తిష్ఠన్త ఉపయామగృహీతో- [౨౮] ఽసి ప్రజాపతయే త్వా జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం గృహ్ణామీత్యాహ జ్యోతిరేవైనగ్ం సమానానాం కరోత్యగ్నిజిహ్వేభ్యస్త్వర్తాయుభ్య ఇత్యాహైతావతీర్వై దేవతాస్తాభ్య ఏవైనగ్ం సర్వాభ్యో గృహ్ణాత్యపేన్ద్ర ద్విషతో మన ఇత్యాహ భ్రాతృవ్యాపనుత్త్యై ప్రాణాయ త్వాఽపానాయ త్వేత్యాహ ప్రాణానేవ యజమానే దధాతి తస్మై త్వా ప్రజాపతయే విభూదావ్నే జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం జుహోమీ- [౨౯] త్యాహ ప్రజాపతిః సర్వా దేవతాః సర్వాభ్య ఏవైనం దేవతాభ్యో జుహోత్యాజ్యగ్రహం గృహ్ణీయాత్తేజస్కామస్య తేజో వా ఆజ్యం తేజస్వ్యేవ భవతి సోమగ్రహం గృహ్ణీయాద్బ్రహ్మవర్చసకామస్య బ్రహ్మవర్చసం వై సోమో బ్రహ్మవర్చస్యేవ భవతి దధిగ్రహం గృహ్ణీయాత్పశుకామస్యోర్గ్వై దధ్యూర్గ్వై పశవ ఊర్జైవాస్మా ఊర్జం పశూనవ రున్ధే॥[౨౦]

ఉపయామగృహీతో జుహోమి త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ||**3.5.9**||

త్వే క్రతుమపి వృఞ్జన్తి విశ్వే ద్విర్యదేతే త్రిర్భవన్త్యూమాః। స్వాదోః స్వాదీయః స్వాదునా సృజా సమత ఊ షు మధు మధునాఽభి యోధి॥ ఉపయామగృహీతోఽసి ప్రజాపతయే త్వా జుష్టం గృహ్ణామ్యేష తే యోనిః ప్రజాపతయే త్వా। ప్రాణగ్రహాన్ గృహ్ణాత్యేతావద్వా అస్తి యావదేతే గ్రహాః స్తోమాశ్ఛన్దాగ్ంసి పృష్ఠాని దిశో యావదేవాఽస్తి త- [౨౯] దవ రున్ధే జ్యేష్ఠా వా ఏతాన్ బ్రాహ్మణాః పురా విద్వామక్రన్తస్మాత్తేషాగ్ం సర్వా దిశోఽభిజితా అభూవన్ యస్యైతే గృహ్యన్తే జ్యైష్ఠ్యమేవ గచ్ఛత్యభి దిశో జయతి పఞ్చ గృహ్యన్తే పఞ్చ దిశః సర్వాస్వేవ దిక్ష్వృధ్నువన్తి నవనవ గృహ్యన్తే నవ వై పురుషే ప్రాణాః ప్రాణానేవ యజమానేషు దధతి ప్రాయణీయే చోదయనీయే చ గృహ్యన్తే ప్రాణా వై ప్రాణగ్రహాః [30] ప్రాణైరేవ ప్ర యన్తి ప్రాణైరుద్యన్తి దశమేఽహన్ గృహ్యన్తే ప్రాణా వై ప్రాణగ్రహాః ప్రాణేభ్యః

ఖలు వా ఏతత్ప్రజా యన్తి యద్వామదేవ్యం యోనేశ్చ్యవతే దశమే ఽహన్వామదేవ్యం యోనేశ్చ్యవతే యద్దశమేఽహన్ గృహ్యన్తే ప్రాణేభ్య ఏవ తత్ప్రజా న యన్తి॥[30]

*తత్ప్రాణ గ్రహాస్సప్తత్రిగ్ంశచ్చ॥**3.5.10**॥*

ప్ర దేవం దేవ్యా ధియా భరతా జాతవేదసమ్। హవ్యా నో వక్షదానుషక్॥ అయము ష్య ప్ర దేవయుర్హోతా యజ్ఞాయ నీయతే। రథో న యోరభీవృతో ఘృణీవాఞ్చేతతి త్మనా॥ అయమగ్నిరురుష్యత్యమృతాదివ జన్మనః। సహసశ్చిథ్సహీయాన్దేవో జీవాతవే కృతః॥ ఇడాయాస్త్వా పదే వయం నాభా పృథివ్యా అధి। జాతవేదో ని ధీమహ్యగ్నే హవ్యాయ వోఢవే [32] అగ్నే విశ్వేభిః స్వనీక దేవైరూర్ణావన్తం ప్రథమః సీద యోనిమ్। కులాయినం ఘృతవన్తగ్ం సవిత్రే యజ్ఞం నయ యజమానాయ సాధు॥ సీద హోతః స్వ ఉ లోకే చికిత్వాన్త్సాదయా యజ్ఞగ్ం సుకృతస్య యోనౌ। దేవావీర్దేవాన్ హవిషా యజాస్యగ్నే బృహద్యజమానే వయో ధాః॥ ని హోతా హోతృషదనే విదానస్త్వేషో దీదివాగ్ం అసదథ్సుదక్షః। అదబ్ధవ్రతప్రమతిర్వసిష్ఠః సహస్రం భరః శుచిజిహ్వో అగ్నిః॥ త్వం దూతస్త్వ- [33] ము నః పరస్పాస్త్వం వస్య ఆ వృషభ ప్రణేతా। అగ్నే తోకస్య నస్తనే తనూనామప్రయుచ్ఛన్దీద్యద్బోధి గోపాః॥ అభి త్వా దేవ సవితరీశానం వార్యాణామ్। సదాఽవన్భాగమీమహే॥ మహీ ద్యౌః పృథివీ చ న ఇమం యజ్ఞం మిమిక్షతామ్। పిపృతాం నో భరీమభిః॥ త్వామగ్నే పుష్కరాదధ్యథర్వా నిరమన్థత। మూర్ధ్నో విశ్వస్య వాఘతః॥ తము [34] త్వా దధ్యఙ్ఙృషిః పుత్ర ఈధే అథర్వణః। వృత్రహణం పురన్దరమ్॥ తము త్వా పాథ్యో వృషా సమీధే దస్యుహన్తమమ్। ధనఞ్జయగ్ం రణేరణే॥ ఉత బ్రువన్తు జన్తవ ఉదగ్నిర్వృత్రహాఽజని। ధనఞ్జయో రణేరణే॥ ఆ యగ్ం హస్తే న ఖాదినగ్ం శిశుం జాతం న బిభ్రతి। విశామగ్నిగ్ం స్వధ్వరమ్॥ ప్ర దేవం దేవవీతయే భరతా వసువిత్తమమ్। ఆ స్వే యోనౌ ని షీదతు॥ ఆ [35] జాతం జాతవేదసి ప్రియగ్ం శిశీతాఽతిథిమ్। స్యోన ఆ

గృహపతిమ్॥ అగ్నినాఽగ్నిః సమిధ్యతే కవిర్గృహపతిర్యువా। హవ్యవాడ్జుహ్వాస్యః॥ త్వగ్గ్ హ్యగ్నే అగ్నినా విప్రో విప్రేణ సన్థ్సతా। సఖా సఖ్యా సమిధ్యసే॥ తం మర్జయన్త సుక్రతుం పురోయావానమాజిషు। స్వేషు క్షయేషు వాజినమ్॥ యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్త దేవాస్తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్। తే హ నాకం మహిమానః సచన్తే యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సన్తి దేవాః॥[౩౬]

*వోఢవే దూతస్త్వం తముసీదత్వా యత్ర చత్వారి చ||**3.5.11**||*

*పూర్ణ ఋషయోఽగ్నినా యే దేవాస్సూర్యో మా సం త్వా నహ్యామి వషట్కారస్య ఖదిర ఉపయామగృహీతోఽసి యాం వై త్వే క్రతుం ప్ర దేవమేకాదశ||**11**||*

పూర్ణా సహజాన్తవాఽగ్నే ప్రాణైరేవ షట్త్రిగ్ంశత్॥౩౬॥

పూర్ణా సన్తి దేవాః॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి తృతీయకాణ్డే పఞ్చమః ప్రశ్నః॥

॥తృతీయకాణ్డః సమాప్తః॥